

Výrazové prostriedky náučného štýlu

Aké populárno-náučné časopisy poznáte?

.....

Charakterizujte náučný štýl.

.....

Ako sa vyvíjal/vyvíja náučný štýl?

.....

Náučný štýl = patrí k najnáročnejším jazykovým štýlom. Náročnosť obsahu i formy autori prispôsobujú dvom kategóriám prijímateľov:

- VEDCOM, ODBORNÍKOM

Aké jazykové prejavy sú im určené?

Čo je ich cieľom?

Aké výrazové prostriedky vyberajú?.....

.....

- ŠIRŠEJ VEREJNOSTI (ŽIAKOM, ČITATEĽOM ODBORNÝCH a POPULÁRNO-NÁUČNÝCH ČASOPISOV)

- Aké jazykové prejavy sú im určené?

- Čo je ich cieľom?

- Aké výrazové prostriedky vyberajú?.....

.....

.....

Verbálne prostriedky náučného štýlu:

1) Lexikálne

a. Odborné názvy

b. Nociónálne slová

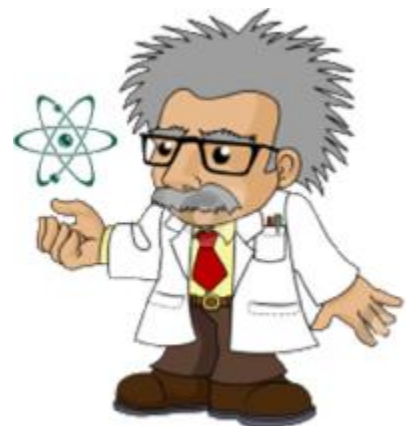
c. Cudzí slová

d. Knižné slová

e. Skratky

f. Značky

g. Multiverbizácia

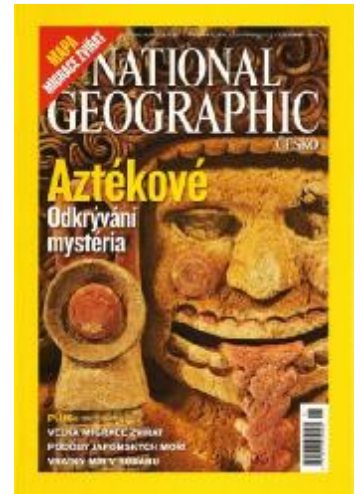
2) Morfologické

a. Častý výskyt mien

b. Autorský plurál

c. Neosobné vyjadrovanie

d. Gnómický prezent

3) Syntaktické

- a. Prevažka dvojčlenných oznamovacích viet
- b. Súvetia – podrad'ovacie a zložené
- c. Vyjadrenie príčinnosti
- d. Polovetné konštrukcie
- e. Modifikované vetné konštrukcie
- f. Využitie viacnásobných vetných členov
- g. Odseky, nadpisy

Neverbálne prostriedky náučného štýlu:

1) Údaje v číslach , tabuľku, schémy, vzorce, grafy , označenie odsekov, kapitol

KOMPOZÍCIA NÁUČNÉHO TEXTU	
TITUL/NÁZOV	- V náučnom texte – INFORMOVAŤ <i>Uved'te príklad.....</i>
OBSAH	- V populárno-náučnom texte – UPŮTAŤ POZORNOSŤ <i>Uved'te príklad</i>
ABSTRAKT	- Charakteristika obsahu náučného textu, využíva neosobné vyjadrovanie, gnómický prízent <i>Uved'te príklad</i>
PREDHOVOR (môže, nemusí)	- Vždy vyčlenený do samostatnej kapitoly, píše ho autor celej práce, napr. hovorí o prínose diela pre spoločnosť... <i>Uved'te príklad</i>
ÚVOD	- Vždy vyčlenený do samostatnej kapitoly. Oboznamuje čitateľa: n S obsahovým zameraním, témou práce n S dôvodmi, pre ktoré sa autor rozhodol spracovať tému n S metódami a postupmi práce
JADRO	- Vždy členený na kapitoly a podkapitoly
ZÁVER	- Vždy vyčlenený do samostatnej kapitoly - Vaše zhrnutie práce, prínos pre spoločnosť, odporúčania na ďalšie štúdium...
RESUMÉ	- Zhrnutie, v súčasnosti sa namiesto resumé píše abstrakt
LITERATÚRA	- Píše sa: Zoznam bibliografických odkazov PRIEZVISKO, M.: <i>Názov knihy</i> . Miesto: Vydavateľstvo, rok, ISBN.